

MÉS QUE VERD

descarrega MÉS QUE VERD

I. DIAGNOSTIC

- Crear una comissió de transformació del pati en l'escola, amb representants de l'equip directiu, professorat, alumnat, famílies i posterior col·laboració d'associacions del barri, empresa de menjador, de neteja, d'extraescolars.
- Oferir formacions en naturalització de patis, patis coeducadors, metodologia activa, biodiversitat. Investigació conjunta de materials i projectes de referència. Investigar el marc legal.
- Realitzar un diagnòstic de manera participativa: de manera interna o contractant una empresa. Identificar persones usuàries actuals i potencials, agents externs, percepcions i ús del pati, mancances, necessitats i desitjos.
- Realitzar un inventari de les espècies de plantes i animals presents al pati escolar.
- Analitzar el sòl, l'aigua, la llum solar i la climatologia. Mesurar la temperatura en distints llocs del pati.
- Fer un mapatge d'agents de l'escola i del barri.
- Determinar la conducta d'activitat física (nivells i patrons) segons les recomanacions de promoció d'hàbits de vida saludables.
- Analitzar l'ús del pati atenent al gènere, inclusió, accessibilitat i convivència.
- Establir objectius de forma conjunta. Definir el marc temporal.

III. INTERVENCIÓ

- Seguir el cronograma de la intervenció, fent atenció a l'adequació a la naturalesa, de les plantes i arbres, als temps de la comunitat educativa i a la formació contínua, involucrant l'alumnat en totes les etapes.
- Contactar amb empreses proveïdores per als elements que necessiten homologació.
- Realitzar planters per a poder ser trasplantats i completar la compra dels arbres i plantes que s'ha decidit plantar.
- Creació de l'hort i/o jardí amb criteris de rotació de cultius i agroecologia. Organitzar els diferents grups del centre per a la cura, el cultiu i el seu manteniment.
- Instal·lar nius o menjadors para aus i elaborar documents d'observació per estudiar a llarg termini els canvis a l'entorn.
- Cercar recursos per a la transformació del pati entre el barri, la comunitat i altres entitats (donacions, preus reduïts, etc.)
- Implicar a l'escola, el barri i la comunitat per impulsar una experiència compartida i reduir costos.
- Crear espais coeducatius que afavorisca l'aprenentatge i la promoció de l'activitat física com a hàbit saludable (aula natura, hort escolar, bibliopati, propostes de moviment i expressió corporal).
- Dissenyar activitats de totes les àrees per a l'ús del pati amb l'objectiu d'estimular la curiositat, l'observació detallada i el pensament crític, i fomentar actituds positives cap a la conservació i cura del medi ambient.

II. ACTIVACIÓ

- Establir espais educatius on donar veu a l'alumnat, professorat i famílies; per exemple, creant una CAP (Comunitat d'Aprenentatge i Pràctica).
- Dissenyar el projecte de forma consensuada, que incloga un pla de viabilitat i manteniment a llarg termini.
- Definir un pressupost i buscar vies de finançament del projecte: PIIE, subvencions per a projectes participatius, *crowdfunding*, entitats bancàries.
- Oferir formacions, investigant i compartint informació i aprenentatges.
- Comunicar i difondre el projecte tant dins com fora del centre escolar.
- Decidir les espècies que volem mantenir i/o introduir en el pati i la seua ubicació.
- Sol·licitar plantes i arbres a la Conselleria de Medi Ambient i a l'Ajuntament, i/o a empreses de viviers de la zona.
- Definir un pla d'ús i gestió del pati en horari extraescolar: permisos, assegurança, neteja, programa d'activitats.
- Dissenyar recursos (enquestes, qüestionaris, reunions, etc.) per a la recollida d'informació, així com propostes de tota la comunitat educativa.
- Dissenyar espais d'aprenentatge a l'exterior tant per a classes lectives com per al temps lliure.
- Presentar un projecte, amb pressupost i cronograma definitiu, a l'equip directiu, al claustre i al consell escolar. Una vegada aprovat, presentar sol·licitud de permís a Conselleria (departament Direcció General d'Infraestructures Educatives).

IV. AVALUACIÓ

- Establir els criteris d'avaluació a l'inici del projecte per tenir-los com a guia al llarg de tot el procés.
- Crear una comissió de seguiment i avaluació de la intervenció, formada pels diferents actors (direcció del col·legi, les famílies, l'alumnat i el teixit associatiu del barri), que es reunisca de forma periòdica.
- Establir indicadors de seguiment per comprovar la temperatura, la quantitat d'aigua al reg, la salut del sòl, la salut de les plantes, la quantitat d'espècies espontànies.
- Calcular l'índex de biodiversitat, per exemple, amb l'índex de Shannon-Wiener
- Crear indicadors per valorar si l'augment de la biodiversitat a l'entorn escolar ha contribuït a un ambient més relaxat i propici per a l'aprenentatge.
- Dissenyar ferramentes d'avaluació sobre l'ús i la cura dels diversos espais del pati per a tots els agents.
- Socialitzar amb la comunitat educativa cadascun dels resultats aconseguits.
- Identificar fortaleses i debilitats de les propostes transversals que utilitzen el pati escolar com a context d'aprenentatge.
- Redefinir objectius i programar noves intervencions al pati.

de Las Naves, Centre d'innovació social i urbana de la ciutat de València.

com una **Comunitat d'Aprenentatge i Pràctica** impulsada des de **CiutatLab**, el laboratori ciutadà

Una Comunitat d'Aprenentatge i Pràctica (CAP) és un entorn d'aprenentatge compartit on
diferents persones -a la vegada que es reconeixen i s'estableixen xarxes de confiança,
investiguen i experimenten de manera pràctica sobre qüestions concretes que els interessin.
Participen d'una manera informal, interactuant i interclicant sabers, generant intel·ligència
col·lectiva, socialitzant experiències, activant prototips i generant transferència.

La nostra CAP es convoca al voltant de la **naturalització de patis escolars**. Està impulsada per
Aurèlie Detry i Pilar Blanco Rodrigo, membres de l'AFA del CEIP Alejandro Soler, ubicat al barri
de Russafa (València). La proposta naix amb l'objectiu de **desenvolupar un full de ruta per
posar en marxa un procés de naturalització, més enllà del verd, i fer-ho en col·lectiu**, amb
diversitat d'agents que prenen part en el procés de naturalització: alumnat del centre, famílies,
personal docent, de disseny, de menjador, de neteja, experts en urbanisme, en medi ambient,
en recerca, ciutadania, etc.

OBJECTIUS DE LA NATURALITZACIÓ DE PATIS ESCOLARS

1. Crear un pati obert per a la trobada i el divertiment de la comunitat educativa i el barri.
2. Incorporar elements que afavoreixen la interacció humana amb els elements naturals.
3. Integrar el pati a la realitat del centre com un espai d'aprenentatge.
4. Conèixer la biodiversitat local, a fi d'introduir al pati les espècies més adequades i aconseguir així un refugi climàtic.
5. Gestionar i mantenir la biodiversitat del pati de manera ecològica i sostenible.
6. Construir un espai climàticament confortable que ajudi a millorar la salut dels qui habiten la ciutat.
7. Crear llocs inclosius que reconeguen la diversitat de persones i maneres de viure i espais que afavoreixen a coeducar.
8. Oferir un entorn que convidi a la promoció de l'activitat física com a hàbit saludable i sostenible.

en recerca, ciutadania, etc.

MES QUE VERD esta sota una llicència CC BY-NC-SA 4.0 DEED (Atribució - No Comercial - Compartir Igual 4.0 Internacional) + info: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.es>

...perquè permet el joc divers i construeix
espais inclusius; augmenta les possibilitats
d'activitat de moviment i de llocs tranquils
i agradables; repercuteix en la salut física i
emocional; promou aprenentatges
relacionats amb el desenvolupament
ecosocial, la comprensió de l'entorn i la
cura ambiental.

...perquè, en resposta a l'emergència climàtica, els patis escolars naturalitzats representen una oportunitat de refugi davant de les altes temperatures. Aquestes poden ser espais habitables i confortables que contribueixen a millorar la salut física i emocional de les persones i dels ecosistemes.

...perquè, actualment, hi ha lleis, normativa i plans que possibiliten, guien i promouen la transformació i naturalització dels patis escolars.

...perquè el pati escolar, com a lloc on s'aprèn, ha de reflectir i promoure els valors d'inclusió, de justícia, d'ecologia i de sostenibilitat. La seua transformació d'obri oportunitats d'educar amb la natura – en termes de cura ambiental – i de coeducació, en resposta a la diversitat de maneres de jugar. A més, la seua obertura al barri el pot convertir en un altre espai de socialització on construir comunitat.

Naturalitzar els patis escolars és...

descarrega **MÉS QUE VERD**

**MÈS
QUE
VERD**

Pistes per a fomentar la naturalització de patis escolars a la ciutat de València

CAP Naturalització de Patis
ciuta·lab LAS NAVES

II. ACTIVACIÓ

- Establir espais educatius on donar veu a l'alumnat, professorat i famílies; per exemple, creant una CAP (Comunitat d'Aprenentatge i Pràctica).
- Dissenyar el projecte de forma consensuada, que incloga un pla de viabilitat i manteniment a llarg termini.
- Definir un pressupost i buscar vies de finançament del projecte: PIIE, subvencions per a projectes participatius, *crowdfunding*, entitats bancàries.
- Oferir formacions, investigant i compartint informació i aprenentatges.
- Comunicar i difondre el projecte tant dins com fora del centre escolar.
- Decidir les espècies que volem mantenir i/o introduir en el pati i la seua ubicació.
- Sol·licitar plantes i arbres a la Conselleria de Medi Ambient i a l'Ajuntament, i/o a empreses de viviers de la zona.
- Definir un pla d'ús i gestió del pati en horari extraescolar: permisos, assegurança, neteja, programa d'activitats.
- Dissenyar recursos (enquestes, qüestionaris, reunions, etc.) per a la recollida d'informació, així com propostes de tota la comunitat educativa.
- Dissenyar espais d'aprenentatge a l'exterior tant per a classes lectives com per al temps lliure.
- Presentar un projecte, amb pressupost i cronograma definitiu, a l'equip directiu, al claustre i al consell escolar. Una vegada aprovat, presentar sol·licitud de permís a Conselleria (departament Direcció General d'Infraestructures Educatives).

IV. AVALUACIÓ

- Establir els criteris d'avaluació a l'inici del projecte per tenir-los com a guia al llarg de tot el procés.
- Crear una comissió de seguiment i avaluació de la intervenció, formada pels diferents actors (direcció del col·legi, les famílies, l'alumnat i el teixit associatiu del barri), que es reunisca de forma periòdica.
- Establir indicadors de seguiment per comprovar la temperatura, la quantitat d'aigua al reg, la salut del sòl, la salut de les plantes, la quantitat d'espècies espontànies.
- Calcular l'índex de biodiversitat, per exemple, amb l'índex de Shannon-Wiener
- Crear indicadors per valorar si l'augment de la biodiversitat a l'entorn escolar ha contribuït a un ambient més relaxat i propici per a l'aprenentatge.
- Dissenyar ferramentes d'avaluació sobre l'ús i la cura dels diversos espais del pati per a tots els agents.
- Socialitzar amb la comunitat educativa cadascun dels resultats aconseguits.
- Identificar fortaleses i debilitats de les propostes transversals que utilitzen el pati escolar com a context d'aprenentatge.
- Redefinir objectius i programar noves intervencions al pati.